

POZMĚŇOVACÍ NÁVRH

k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

(Sněmovní tisk 379)

Předkládá: Ing. Markéta Adamová

1. V části první v čl. I se v bodě 27. z poznámky pod čarou vypouští text „§ 64 odst. 1 písm. f) a odst. 2 písm. f) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů“.

Nový text bodu 27. zní:

V § 23 odstavec 3 včetně poznámky pod čarou zní:

„(3) Ochránce je oprávněn podávat návrhy na zahájení řízení nebo jiné návrhy, stanoví-li tak zvláštní zákon⁷⁾“

⁷⁾§ 64 odst. 1 písm. f) a odst. 2 písm. f) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů.

§ 66 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

§ 4b odst. 1 a § 8 odst. 3 písm. c) zákona č. 7/2002

2. Část třetí se vypouští bez náhrady.

Odůvodnění:

Navrhovaná úprava je v rozsahu, ve kterém má být veřejnému ochránci práv přiznáno oprávnění podávat návrhy na zrušení zákonů, v rozporu s postavením a koncepcí institutu veřejného ochránce práv v České republice.

Podle § 5 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv odpovídá ochránce za výkon své funkce Poslanecké sněmovně. To je podtrženo také způsob volby ochránce i jeho zástupce a tím, že svá doporučení ochránce každoročně předkládá Poslanecké sněmovně.

Pokud by však měl ochránce pravomoc podávat návrhy na zrušení legislativních aktů Parlamentu ČR, došlo by k narušení dělby moci mezi mocí výkonnou a zákonodárnou. Ochránce by dostal do rukou určitý „trumf“ vůči Poslanecké sněmovně, neboť by prostřednictvím svého oprávnění mohl dosáhnout u Ústavního soudu zrušení zákonů sněmovnou přijatých. Došlo by tak k narušení pozice, kterou ochránce vůči sněmovně má.

Vedle toho je nutno zdůraznit, že veřejný ochránce práv má v duchu institucí ombudsmanského typu za úkol být vnějším, nezávislým, bezplatným, relativně

operativním a co nejméně formálním institutem, jehož hlavní funkcí je zajištění ochrany práv a oprávněných zájmů právě v oblastech, kde se občan či jiný subjekt střetává s úřady státní správy. Ochránce je navíc schopen mnohdy úspěšně působit mezi zúčastněnými stranami v klasické pozici mediátora. Z definice této instituce vyplývá, že ochránce práv nemá k dispozici v podstatě žádné přímé donucovací prostředky. Možnost dosáhnout zrušení zákona je přitom možné označit jako svým způsobem formu donucení či nátlaku vůči Poslanecké sněmovně.

V Praze dne 8. 6. 2015